

CYKLUS PREDNÁŠOK VEČERY S ARCHEOLÓGIU V MÚZEU

TERMÍNY:

každý druhý štvrtok od februára do mája 2023

MIESTO:

Ponitrianske múzeum v Nitre

Ponitrianske múzeum v Nitre v spolupráci s Katedrou archeológie FF UKF v Nitre pokračuje v edukačnom, popularizačnom prednáškovom koncepte určenom Nitranom, tentokrát na tému archeológia. Cyklus prednášok *Večery s archeológiou v múzeu* je pre všetkých záujemcov o archeológiu, pamiatky a minulosť.

Od 16. februára do 25. mája 2023 vždy o 17:00 hod. budú do priestorov Veľkej dvorany Ponitrianskeho múzea v Nitre prizvaní hostia, odborníci Katedry archeológie FF UKF v Nitre a Ponitrianskeho múzea v Nitre, aby spríjemnili večery v múzeu svojimi prednáškami z oblasti archeológie v štyroch tematických okruhoch:

- Významné objavy,
- Z nitrianskeho regiónu,
- Kultúry, etniká, národy,
- Archeológia trochu inak.

Vybrané témy budú prezentovať najnovšie výsledky výskumov z rôznych oblastí so spoločným menovateľom **archeológia**, na ktorých participovali aj samotní aktéri prednášok, ale aj pohľad na súčasné trendy v archeológii z rôznych uhlov.

Prvú prednášku *Najnovšie výsledky archeologického výskumu Oponického hradu* predstaví tím archeológov doc. Mgr. Dominik Repka, PhD., Mgr. Barbora Styková a PhD. Mgr. Matej Styk, PhD.

Oponický hrad je jedným z hradov, ktorý strážil cestu vedúcu stredným tokom rieky Nitra z Topolčian smerom do Nitry. Týči sa nad rovnomennou obcou Oponice v okrese Topolčany. Od roku 2015 tu Katedra archeológie FF UKF v Nitre realizuje systematický archeologický výskum. Ten priniesol množstvo dôležitých zistení týkajúcich sa podoby hradu, jeho premeny v čase a každodenného života jeho obyvateľov. K najvýznamnejším nálezom patrí torzo pece štvoruholníkového pôdorysu s rozmermi 245 x 305 cm. Pec bola tvorená nemurovaným kamenným podstavcom, na ktorom sa zachytili pozostatky po tehlovej klenbe. V okolí pece bolo nájdené veľké množstvo kompletne zachovaných či rekonštruovateľných glazovaných a neglazovaných kachlíc. Na niektorých exemplároch pritom bolo možné pozorovať stopy po nedokončení celého výrobného procesu. Doložené sú aj výpalom poškodené kusy, či surovina a odpad v podobe hrudiek hliny a odrezkov vzniknutých pri odtlačení kachlíc do formy (matrice). Práve jedna takáto hlinená forma bola objavená pri západnom okraji pece. Na základe týchto informácií možno predpokladať,

že pec slúžila k vypaľovaniu kachlíc. Ide tak o prvý doklad tejto remeselnej činnosti zistený na stredovekých a ranonovovekých radoch.

Kalendár prednášok na obdobie február – máj 2023:

16. 2. 2023 | Doc. Mgr. Dominik Repka, PhD. / Mgr. Barbora Styková, PhD. / Mgr. Matej Styk, PhD.: *Najnovšie výsledky archeologického výskumu Oponického hradu*

2. 3. 2023 | Mgr. Matej Styk, PhD.: *Výskum na šachte Althandel. Doklad začiatkov parnej revolúcie v Európe*

16. 3. 2023 | Doc. Mgr. Mária Hajnalová, PhD.: *Mikroskopické zvyšky rastlín a archeológia*

30. 3. 2023 | Doc. PhDr. Pavol Šteiner, PhD.: *Archeológia konfliktov*

13. 4. 2023 | Doc. Mgr. Zuzana Borzová, PhD.: *Počiatky Maďarov v Európe (nielen) z pohľadu archeológie*

27. 4. 2023 | Mgr. Katarína Šimunková, PhD.: *Zvieratá a ich význam pre človeka v stredoveku*

11. 5. 2023 | Mgr. Daniel Bešina, PhD.: *Archeológia popravisiek na Slovensku*

25. 5. 2023 | PhDr. Jaroslava Ruttkayová: *Po stopách Germánov. Germánska osada v Beladiciach.*

Cyklos prednášok je výsledkom pokračujúcej spolupráce medzi Ponitrianskym múzeom v Nitre a Katedrou archeológie FF UKF v Nitre na základe Memoranda o spolupráci, k plneniu ktorého sa subjekty zaviazali začiatkom roka 2021. Kalendár prednášok bude aktualizovaný na stránke múzea v sekcii Prednášky <https://www.muzeumnitra.sk/podujatia/prednasky/>

Miesto konania: Veľká dvorana, Ponitrianske múzeum v Nitre, Štefánikova trieda 1, Nitra.

Zriaďovateľom Ponitrianskeho múzea v Nitre je Nitriansky samosprávny kraj.

V Nitre dňa 6. 2. 2023

Kontakt:

Zuzana Vilčeková, marketing@muzeumnitra.sk, 0948 194 385

www.muzeumnitra.sk

www.facebook.com/ponitrianskemuzeumvnitre/

www.instagram.com/muzeumnitra.sk/